

ОКСЕНТЮК А. М.

здобувач
(Науково-дослідний інститут
публічного права)

УДК 342.9

DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2024.2.98>

АДМІНІСТРАТИВНЕ ОСКАРЖЕННЯ І ВИКОНАННЯ ПОСТАНОВ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРОСТУПКИ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІЙ ГАЛУЗІ

Стаття присвячена аналізу законодавства України, яке регулює адміністративне оскарження і виконання постанов у справах про адміністративні правопорушення у сільськогосподарській галузі. Робиться акцент на з'ясуванні змісту підзаконних нормативно-правових актів, які регулюють діяльність суб'єктів, наділених адміністративно-юрисдикційними повноваженнями. Зокрема, досліджено адміністративно-юрисдикційну діяльність Держгеокадастру, Держпродспоживслужби, Держекоінспекції та інших органів, на стадіях оскарження і виконання постанови. Перегляд постанови є факультативною стадією провадження у справах про адміністративні правопорушення. Регулювання процедури адміністративного оскарження постанов є неоднорідним: наприклад, відсутній підзаконний нормативно-правовий акт, який би визначав процедуру оскарження постанов виконавчих комітетів і виконавчих органів місцевих рад у справах про адміністративні правопорушення. В той же час, наявність загальних норм КУпАП, які регламентують порядок оскарження постанови, робить можливою процедуру адміністративного оскарження навіть за відсутності такої в підзаконних нормативно-правових актах. Виконання постанови є обов'язковою, завершальною стадією провадження. Стадія виконання постанови є менш врегульованою ніж стадія її перегляду, це пов'язано з тим, що адміністративні стягнення виконуються однаково залежно від виду стягнення і незалежно від органу, який наклав це стягнення. Досліджені у статті підзаконні акти переважно передбачають порядок звернення постанови до виконання і порядок контролю за виконанням постанови, а не безпосередньо порядок її виконання.

Ключові слова: адміністративне оскарження, виконання постанови, Держгеокадастр, Держекоінспекція, Держпродспоживслужба, перегляд, постанова у справі про адміністративне правопорушення, сільське господарство.

Oksentiuk A. M. Administrative appeal and enforcement of decisions in cases of administrative misconduct in the agricultural industry

The article is devoted to the analysis of Ukrainian legislation regulating administrative appeal and enforcement of decisions in cases of administrative offences in the agricultural sector. The emphasis is placed on clarifying the content of by-laws and regulations governing the activities of entities vested with administrative and jurisdictional powers. In particular, the article examines the administrative and jurisdictional activities of the State Service of Ukraine for Geodesy, Cartography and Cadastre, the State Service of Ukraine for Food Safety and Consumer Protection, the State Environmental Inspectorate of Ukraine and other bodies at the stages of appeal and enforcement of the resolution. Review of a resolution is an optional stage of proceedings in cases of administrative offences. Regulation of the procedure

for administrative appeal of resolutions is not uniform: for example, there is no bylaw that would define the procedure for appealing resolutions of executive committees and executive bodies of local councils in cases of administrative offences. At the same time, the existence of general norms of the Code of Administrative Offences regulating the procedure for appealing against a resolution makes it possible to appeal against administrative decisions even in the absence of such a procedure in bylaws. Enforcement of the decision is a mandatory, final stage of the proceedings. The stage of execution of the resolution is less regulated than the stage of its review, due to the fact that administrative penalties are enforced in the same way depending on the type of penalty and regardless of the body that imposed the penalty. The bylaws studied in this article mainly provide for the procedure for applying for enforcement and the procedure for monitoring the enforcement of a decision, rather than the procedure for its execution.

Key words: *administrative appeal, agriculture, enforcement of a resolution, resolution on an administrative offence, review, State Environmental Inspectorate of Ukraine, State Service of Ukraine for Food Safety and Consumer Protection, State Service of Ukraine for Geodesy, Cartography and Cadastre.*

Актуальність проблеми. Дотримання законності у сільському господарстві вимагає наявності дієвих заходів юридичної відповідальності, зокрема – адміністративної, за правопорушення, що посягають на встановлені правила ведення сільського господарства. Ефективність адміністративної відповідальності безпосередньо залежить від можливості виконання остаточної постанови у справі. Крім того, необхідно забезпечувати дотримання принципу законності під час провадження. Гарантією дотримання цього принципу є наявність можливості оскаржити постанову у справі та встановлення прозорих та зрозумілих правил її оскарження. Саме тому актуальним є такий напрям наукового дослідження, як аналіз норм адміністративно-деліктного законодавства, що регулюють оскарження і виконання постанов.

Метою статті є дослідити процедуру адміністративного оскарження і виконання постанов у справах про адміністративні правопорушення у сільськогосподарській галузі.

У цій статті під адміністративними проступками у сільськогосподарській галузі розуміються адміністративні правопорушення, відповідальність за які передбачена статтями 52, 53, 53-1, 53-3, 53-4, 55, 56, 77-1, 83-1, 90, 104, 104-1, 106-1, 106-2, 107-1, 107-2 і 108 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП).

Однією зі стадій провадження у справах про адміністративні правопорушення в сільськогосподарській галузі є перегляд постанови. Ця стадія є факультативною та розпочинається виключно за ініціативою суб'єкта, який наділений правом оскаржити постанову – тобто особи, яка притягається до адміністративної відповідальності або потерпілого (ст. 287 КУпАП), законного представника, захисника особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, представника потерпілого (ч. 2 ст. 294 КУпАП) [1]. Існує дві процедури оскарження – адміністративне і судове (в порядку КАС України). Для оскарження постанов суду у справах про адміністративні правопорушення оскарження здійснюється виключно в апеляційному порядку.

Далі розглянемо особливості процедури перегляду постанов по кожному органу окремо. При цьому виносимо «за дужки» питання процедури судового оскарження постанов адміністративних органів, адже воно врегульоване для всіх органів однаково. Основу правового регулювання процедури судового оскарження становлять норми п. 3, 6 ч. 1 ст. 288 КУпАП, а також п. 1 ч. 1 ст. 20, ст.ст. 268-269, 271, 286 КАС України, при цьому немає жодних особливостей такої процедури залежно від конкретного складу правопорушення. Оскільки дослідження стосується процедурних питань, а процедура судового оскарження не має особливостей, які стосуються предмета дослідження, то немає необхідності детально

досліджувати процедуру судового оскарження, адже це має бути предметом наукових досліджень у галузі адміністративного судочинства, а не в адміністративно-деліктній сфері. З подібних міркувань (відсутність особливостей, які мають значення для мети дослідження) немає потреби в окремому науковому опрацюванні процедури апеляційного оскарження постанов судів у справах про адміністративні правопорушення. Тож перейдемо безпосередньо до процедури адміністративного оскарження.

Щодо постанов Держгеокадастру нормами Інструкції з оформлення державними інспекторами у сфері державного контролю за використанням та охороною земель і дотриманням вимог законодавства України про охорону земель матеріалів про адміністративні правопорушення, затвердженої наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 19.01.2017 № 6, передбачено можливість адміністративного оскарження державному інспектору вищого рівня. За результатами розгляду скарги приймається рішення, форма якого залежить від результату розгляду скарги і затверджена як додаток 5 і додаток 6 до зазначеної вище Інструкції. Повноваження скасовувати або змінювати постанови у справах про адміністративні правопорушення мають Головний державний інспектор України з контролю за використанням і охороною земель чи його перший заступник (особи, що їх заміщують), а також головний державний інспектор у сфері державного контролю за використанням та охороною земель і дотриманням вимог законодавства України про охорону земель в Автономній Республіці Крим, області, містах Києві та Севастополі, районі його їх перший заступник (особи, що їх заміщують) [2].

Особливості адміністративного оскарження постанов виконавчих комітетів і виконавчих органів місцевих рад визначено п. 2 ч. 1 ст. 288 КУпАП, яким передбачено, що їхні рішення можуть бути оскаржені у відповідну раду [1]. В той же час залишається неврегульованим питання адміністративного оскарження постанов державних інспекторів з контролю за використанням та охороною земель, що діють від імені виконавчих комітетів і виконавчих органів місцевих рад. Крім того, сам факт забезпечення місцевою радою можливості розгляду скарг у встановлений ст. 292 КУпАП десятиденний строк є сумнівним, оскільки мінімальна черговість проведення сесій місцевих рад встановлена «не менше одного разу на квартал» (ч. 5 ст. 46 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні») [3], а закон не передбачає такої підстави для обов'язкового скликання позачергової сесії, як надходження скарги на постанову виконавчого органу у справі про адміністративне правопорушення. До того ж, законом не передбачено особливої форми рішення ради за такою скаргою, зокрема – щодо наявності в такому рішенні мотивувальної частини. Отже маємо констатувати, що порядок розгляду скарг місцевими радами наразі законодавчо не встановлений та підлягає врегулюванню, а щодо оскарження постанов державних інспекторів (які виконують делеговані повноваження і діють від імені виконавчих органів і виконавчих комітетів) – взагалі існує прогалина у визначенні суб'єкта, уповноваженого на розгляд скарги, що ставить під сумнів дієвість інституту адміністративного оскарження в цій частині.

Переходячи до адміністративного оскарження постанов Держпродспоживслужби, відзначимо, що серед усіх підзаконних нормативно-правових актів, які врегульовують адміністративно-юрисдикційну діяльність цього органу, процедуру адміністративного оскарження передбачає лише наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 10.04.2019 № 182. Тобто серед досліджуваної групи правопорушень, підвідомчих Держпродспоживслужби, процедура адміністративного оскарження врегульована лише для проступку, передбаченого ст. 107-2 КУпАП. Згідно з п. 2 розділу IV Інструкції, затвердженої цим нормативно-правовим актом, оскарження постанови про накладення адміністративного стягнення у справі про адміністративне правопорушення в адміністративному (досудовому) порядку здійснюється шляхом подання скарги до територіального органу компетентного органу, який виніс оскаржувану постанову [4], отже компетенцію з розгляду скарг мають головні управління Держпродспоживслужби, а не її центральний апарат.

Що стосується інших адміністративних правопорушень, підвідомчих Держпродспоживслужбі, то загальні приписи п. 3 ч. 1 ст. 288 КУпАП дозволяють оскаржити її

постанову у вищестоящий орган (вищестоящий посадовій особі) [1], а загальні норми щодо процедури розгляду скарг визначені ст.ст. 289, 292-293, 295-296 КУпАП, отже процедура адміністративного оскарження є можливою навіть за відсутності такої в підзаконних нормативно-правових актах, які врегульовують адміністративно-юрисдикційну діяльність Держпродспоживслужби.

Далі проаналізуємо адміністративне оскарження постанов Держекоінспекції. Його порядок достатньо детально врегульовано Інструкцією, затвердженою наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 05.07.2004 № 264. Не вдаючись до цитування норм, які повторюють приписи КУпАП, звернемо увагу на те, що цим нормативно-правовим актом визначені вимоги до скарги. Так, у відповідності до п. 4.12 Інструкції, скарга повинна містити: прізвище, ім'я, по батькові особи, яка оскаржує постанову за справою; фактичне місце проживання; відомості щодо постанови, яка оскаржується (номер, дата винесення, посаду особи, яка наклала стягнення); мотиви, з яких особа звернулась зі скаргою [5].

Щодо адміністративного оскарження постанов адміністративних комісій, то загальновідомим є те, що вони оскаржуються до виконавчих комітетів чи виконавчих органів місцевих рад: про це зазначається в п. 1 ч. 1 ст. 288 КУпАП. Дослідження деяких місцевих нормативно-правових актів з питань діяльності адміністративних комісій [6; 7] показало, що ці акти врегульовують лише строк оскарження, подання скарги через адміністративну комісію і порядок пересилання матеріалів суб'єкту розгляду скарги, а також містять переписані з нечинного «Положення про адміністративні комісії Української РСР» 1988 року норми про те, що питання поновлення строку подання скарги вирішується самою адміністративною комісією. Ці норми є застарілими, адже суперечать приписам ст. 289 КУпАП, за змістом яких строк може бути поновлено органом (посадовою особою), правомочним розглядати скаргу [1], тобто в даному випадку – виконавчим комітетом чи виконавчим органом місцевої ради. Крім того, аналіз місцевої нормотворчості не виявив нормативно-правових актів, якими би врегульовувалася сама процедура розгляду скарг виконавчими комітетами (виконавчими органами) на постанови адміністративних комісій; отже така процедура врегульована лише загальними нормами КУпАП, які мають доволі лаконічний характер.

Порядок адміністративного оскарження постанов Державної служби України з надзвичайних ситуацій (далі – ДСНС) врегульовано Інструкцією з оформлення посадовими особами ДСНС матеріалів про адміністративні правопорушення, затвердженою наказом Міністерства внутрішніх справ України від 27.07.2016 № 725, а саме – її розділом V, пункт 1 якого передбачає право оскаржити постанову, зокрема, до вищої посадової особи ДСНС [8], не конкретизуючи конкретних назв посад суб'єктів розгляду скарг. В іншій частині зміст цього розділу Інструкції фактично повторює норми КУпАП про адміністративне оскарження постанов у справах про адміністративні правопорушення.

Адміністративне оскарження постанов Національної поліції врегульовано Інструкцією, затвердженою наказом Міністерства внутрішніх справ України від 06.11.2015 № 1376 [9], а саме її пунктами 16-18, які фактично повторюють норми КУпАП. Особливістю є те, що додатками 10-13 до цієї Інструкції передбачено чотири різних форми рішень, які можуть прийматися за наслідками розгляду скарг (залежно від результату розгляду скарги).

Завершальною стадією провадження у справах про адміністративні правопорушення є виконання постанови. Надаючи характеристику цій стадії, слід згадати, що існують три види постанов: про накладення адміністративного стягнення; про застосування заходів впливу, передбачених статтею 24-1 КУпАП; про закриття справи (ч. 1 ст. 284 КУпАП) [1]. Другий вид постанов застосовується виключно до неповнолітніх, тоді як досліджувана група правопорушень, за невеликим винятком, вчиняється повнолітніми особами. Третій вид постанов не передбачає заходів з їхнього примусового виконання, оскільки постанова про закриття справи має лише констатуючий характер. Питанням, пов'язаним із виконанням постанов про накладення адміністративних стягнень, присвячено розділ V КУпАП, тобто за структурою це окремий розділ, відмінний від розділу IV, що має назву «Проведення

в справах про адміністративні правопорушення» [1]. Втім, в правовій доктрині вчені мають одноставну точку зору щодо того, що виконання постанови є завершальною стадією провадження у справі, тож це питання не є дискусійним.

В ході дослідження було встановлено, що за вчинення адміністративних правопорушень у сільськогосподарській галузі можуть бути накладені 4 адміністративних стягнення, такі як: попередження (лише ст. 83-1 КУпАП), штраф (усі без винятку досліджувані статті), позбавлення спеціального права (лише ст. 108 КУпАП), а також конфіскація предмета, який став безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення (лише ст.ст. 90 і 106-2 КУпАП). З них – попередження і позбавлення спеціального права застосовуються лише Держпродспоживслужбою, а конфіскація – лише судом.

Виходячи із системного аналізу ст.ст. 299, 306 і 307 КУпАП і ч. 2 ст. 13 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»:

- попередження виконується негайно шляхом оголошення постанови порушнику або вручення йому копії постанови;

- штраф – або виконується негайно шляхом стягнення його на місці вчинення правопорушення, або виконується добровільно упродовж 15 днів з дня вручення постанови (а в разі її оскарження – з дня повідомлення про залишення скарги без задоволення), а в разі невиконання добровільно – виконується примусово у подвійному розмірі;

- позбавлення спеціального права – виконується з моменту винесення постанови, а в разі її оскарження – після залишення скарги без задоволення;

- конфіскація – виконується після набрання законної сили постановою суду [1; 10].

Процедура виконання постанов Держгеокадастру про накладення штрафу визначена нормами вже зазначеної вище Інструкції, яка затверджена наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 19.01.2017 № 6, яка в цілому повторює відповідні норми КУпАП. Пунктом 8 розділу V цієї Інструкції визначено, що контроль за правильним і своєчасним виконанням постанови про накладення адміністративного стягнення здійснюється державним інспектором, який виніс постанову, та іншими органами державної влади в порядку, встановленому законом [2].

Що стосується постанов, винесених державними інспекторами у сфері державного контролю за використанням та охороною земель від імені виконавчих комітетів і виконавчих органів місцевих рад у справах про адміністративні правопорушення, передбачені ч. 2 ст. 52, ст. 53, ст. 53-1 і ч. 1 ст. 56 КУпАП, то на їх виконання поширює свою дію зазначена вище Інструкція. Щодо постанов виконавчих комітетів і виконавчих органів за ст. 104 КУпАП, то на теперішній час відсутній загальнодержавний нормативно-правовий акт, який би передбачав особливості звернення таких постанов до примусового виконання, отже, це питання віднесено до сфери місцевої нормотворчості, під час якої мають бути додержані загальні приписи розділу V КУпАП.

Відносно процедури виконання постанов Держпродспоживслужби, то перш за все слід відзначити, що окрім штрафу, цей орган уповноважений накладати за вчинення адміністративних правопорушень у сільськогосподарській галузі такі адміністративні стягнення як попередження і позбавлення спеціального права. Порядок виконання постанов цього органу визначено лише приписами наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України від 10.04.2019 № 182 (тобто лише щодо адміністративного проступку, передбаченого ст. 107-2 КУпАП). Цим нормативно-правовим актом затверджена форма супровідного листа до органу державної виконавчої служби щодо примусового виконання постанови про накладення штрафу (додаток 8 до наказу) [4]; в іншому норми цього наказу повторюють приписи КУпАП щодо виконання штрафів. Щодо інших адміністративних проступків, підвідомчих Держпродспоживслужбі (ст.ст. 83-1, 104-1 і 108 КУпАП) бракує нормативно-правової бази з питання виконання адміністративних стягнень, особливо це стосується такого стягнення як позбавлення права керування сільськогосподарською технікою, оскільки в главі 30 КУпАП теж немає жодної спеціальної норми, яка врегульовувала б особливості виконання цього адміністративного стягнення.

Процедура виконання постанов Держжекоінспекції про накладення штрафів врегульована вже зазначеною вище Інструкцією, затвердженою наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 05.07.2004 № 264. Особливістю є уточнення положень ст. 305 КУпАП щодо суб'єкта, уповноваженого здійснювати контроль за виконанням постанови. Таким суб'єктом, згідно з п. 4.21 Інструкції, є посадова особа, що винесла постанову, або посадова особа, яка відповідає за ведення адміністративного провадження у відповідному органі Держжекоінспекції України [5].

Правове регулювання виконання постанов адміністративних комісій про накладення штрафів не має суттєвих особливостей порівняно із виконанням інших постанов у досліджуваній групі правопорушень. Аналіз положень двох досліджених місцевих нормативно-правових актів [6; 7] виявив лише часткове повторення норм КУпАП, а також безпосереднє відсилання до норм КУпАП, які врегульовують виконання постанов у справах про адміністративні правопорушення.

Виконання постанов ДСНС, як і інші аспекти адміністративно-юрисдикційної діяльності цього органу, регулює Інструкція з оформлення посадовими особами ДСНС матеріалів про адміністративні правопорушення, затверджена наказом Міністерства внутрішніх справ України від 27.07.2016 № 725. Її розділ IV повторює відповідні приписи КУпАП, за винятком п. 6, де конкретизується, що документи, що засвідчують виконання постанови про накладення адміністративного стягнення (копія квитанції про сплату штрафу, постанова про закінчення виконавчого провадження тощо), або інші матеріали, що зупиняють провадження в адміністративній справі, підшиваються до адміністративної справи [8].

Виконання постанов Національної поліції врегульовано розділом V Інструкції, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 06.11.2015 № 1376, яка переважно повторює норми КУпАП, а в пункті 2 цього розділу визначає, що контроль за виконанням постанов про накладення адміністративних стягнень здійснюється керівниками органів поліції [9].

Процедура виконання постанов судів у справах про адміністративні правопорушення регламентована безпосередньо нормами КУпАП та не передбачає прийняття спеціальних підзаконних нормативно-правових актів саме щодо виконання постанов судів.

Серед інших законодавчих актів, про які слід згадати в контексті виконання постанов у справах про адміністративні правопорушення, є Закон України «Про виконавче провадження» [11] (який регламентує виконання постанов про накладення штрафу та конфіскацію предметів), а також Інструкція з організації примусового виконання рішень, затверджена наказом Міністерства юстиції України від 02.04.2012 № 512/5 на виконання положень цього Закону [12].

Висновки. Перегляд постанови є факультативною, а виконання постанови – завершальною стадією провадження у справах про адміністративні правопорушення у сільськогосподарській галузі. Проведений аналіз нормативно-правової бази дає підстави стверджувати, що процедура адміністративного оскарження і виконання постанов у справах про адміністративні правопорушення у сільськогосподарській галузі врегульована нормами КУпАП та для більшості суб'єктів – також підзаконними нормативно-правовими актами (інструкціями), які переважно повторюють норми КУпАП. Регулювання процедури адміністративного оскарження постанов є неоднорідним: наприклад, відсутній підзаконний нормативно-правовий акт, який би визначав процедуру оскарження постанов виконавчих комітетів і виконавчих органів місцевих рад у справах про адміністративні правопорушення. В той же час, наявність загальних норм КУпАП, які регламентують порядок оскарження постанови, робить можливою процедуру адміністративного оскарження навіть за відсутності такої в підзаконних нормативно-правових актах. При цьому стадія виконання постанови є менш врегульованою ніж стадія її перегляду, це пов'язано з тим, що адміністративні стягнення виконуються однаково залежно від виду стягнення і незалежно від органу, який наклав це стягнення. Досліджені у статті підзаконні акти переважно передбачають порядок звернення постанови до виконання і порядок контролю за виконанням постанови, а не безпосередньо порядок її виконання.

Список використаних джерел:

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>.
2. Про затвердження Інструкції з оформлення державними інспекторами у сфері державного контролю за використанням та охороною земель і дотриманням вимог законодавства України про охорону земель матеріалів про адміністративні правопорушення: наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 19 січня 2017 року № 6. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/z0173-17#Text>.
3. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>.
4. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, ветеринарної медицини: наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 10 квітня 2019 року № 182. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0661-19#Text>.
5. Про затвердження Інструкції з оформлення Державною екологічною інспекцією України та її територіальними органами матеріалів про адміністративні правопорушення: наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 5 липня 2004 року № 264. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0934-04#Text>.
6. Про адміністративну комісію при виконавчому комітеті Новоушицької селищної ради: рішення Новоушицької селищної ради від 29 вересня 2022 року № 1. URL: https://novagromada.gov.ua/sites/novagromada.gov.ua/files/document_files/29.09.2022.1%2C.%D0%B0%D0%B4%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%81%D1%96%D1%8F.doc.
7. Положення про адміністративну комісію при виконавчому комітеті Понінківської селищної ради, затверджене рішенням виконавчого комітету Понінківської селищної ради від 08 липня 2020 року № 697. URL: <https://poninkivska-gromada.gov.ua/polozhennya-pro-administrativnu-komisiju-11-47-24-22-07-2020/>.
8. Про затвердження Інструкції з оформлення посадовими особами ДСНС матеріалів про адміністративні правопорушення: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 27 липня 2016 року № 725. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1162-16#Text>.
9. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 6 листопада 2015 року № 1376. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15#Text>.
10. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 року № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#n17>.
11. Про виконавче провадження: Закон України від 2 червня 2016 року № 1404-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text>.
12. Про затвердження Інструкції з організації примусового виконання рішень: наказ Міністерства юстиції України від 02 квітня 2012 року № 512/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0489-12#Text>.

